

CENTRALE INDUSTRIEZAND VOORZIENING B.V.

De vennootschap is door zachte aandrang van de Rijksoverheid in het begin van de zestiger jaren tot stand gekomen. De Rijkswaterstaat wilde, vanuit het rivierbelang, af van verdere ontgroningen in de uiterwaarden en zocht zelf naar één centrale industriezandwinlocatie voor de gehele Nederlandse landelijke behoefte.

In dat beleid paste een zekere aandrang om de toenmalige industriezandproducenten te laten samenwerken in een zogenaamde "terreinenmaatschappij"; dit wil zeggen een vennootschap waarin grote projecten gezamenlijk voor wat betreft terreinverwerving, vergunningsverkrijging en herinrichting worden gedaan. Het uiteindelijk winnen, veredelen en verkopen van het industriezand is een verantwoordelijkheid van de aandeelhouders zelf.

De Centrale Industriezand Voorziening B.V. is opgericht met name voor het project Bergen/Bergerheide, dat in zijn eerste opzet circa 540 ha groot was.

Na vele onderhandelingen, plannen maken, overleg etcetera is uiteindelijk een landschapsplan ontworpen door destijds Vallen Landschapsplanning B.V., dat zo goed mogelijk rekening hield met de toen aanwezig geachte natuurwaarden i.c. de stuifzandheuveld/ ruggen. Heide en bosgebieden werden destijds, ca. 25 jaar geleden, als onland bestempeld en de weinige agrarische gronden werden zoveel mogelijk ontzien. Eerdere ontwerpen hielden met natuurwaarden geen rekening, maar na uitvoerig overleg werd de aanpak van Vallen B.V. (nu Taken Landschapsplanning B.V.) gevolgd.

Dit was waarschijnlijk het eerste industriezandwinproject waar op een dergelijke schaal rekening gehouden werd met de aanwezige natuurwaarden en waarbij grote investeringen noodzakelijk waren (Kampwegbrug, Rijkswegbrug, sluis Bergerheide). Na een goede productie in de Voorhaven en Leukerheideplas

kwamen elders weer zandwinmogelijkheden voor de aandeelhouders en derhalve zakte de productie te Bergen. Na de bouw van de sluis in 1970/71 (totale kosten hfl.12.000.000) kwamen problemen met verkleuringen naar voren in beton, gemaakt van Bergenzand. Ook dit had een negatief effect op de productie, naast grote vaar-afstanden en, in het begin van de tachtiger jaren, sterk verminderde bouwactiviteiten.

Sinds 1985 zit de exploitatie echter weer duidelijk in de lift en wordt dit jaar een productie verwacht van ca. 2.500.000 ton industriezand. Dit wordt veroorzaakt door het opraken van winmogelijkheden elders, de sterk toegenomen bouwactiviteiten en het feit dat het aanvankelijke verkleuringsprobleem nu verdwenen is.

De exploitatie Bergerheide zal alsnog, een van de belangrijkste exploitaties worden voor de landelijke behoefte aan industriezand. Gezien de totale vergunning van circa 450 ha, waarvan nu circa 60 ha leeggebaggerd zijn, kan nog voor ongeveer 20 jaar een belangrijk aandeel geleverd worden in de landelijke behoefte (gebaseerd op een jaarproductie van 2.500.000 ton).

Momenteel is een hydrologisch onderzoek gestart om het meest gewenste plaspeil vast te stellen voor het Bergerheidemeer en wordt een onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om de huidige vergunningen zo goed mogelijk te laten aansluiten op de maatschappelijke ontwikkelingen sinds het maken van het huidige landschaps/herinrichtingsplan van 1963.

---

* CENTRALE INDUSTRIEZAND VOORZIENING B.V.
Oranjesingel 39, 6511 NN Nijmegen
Tel.080-221487

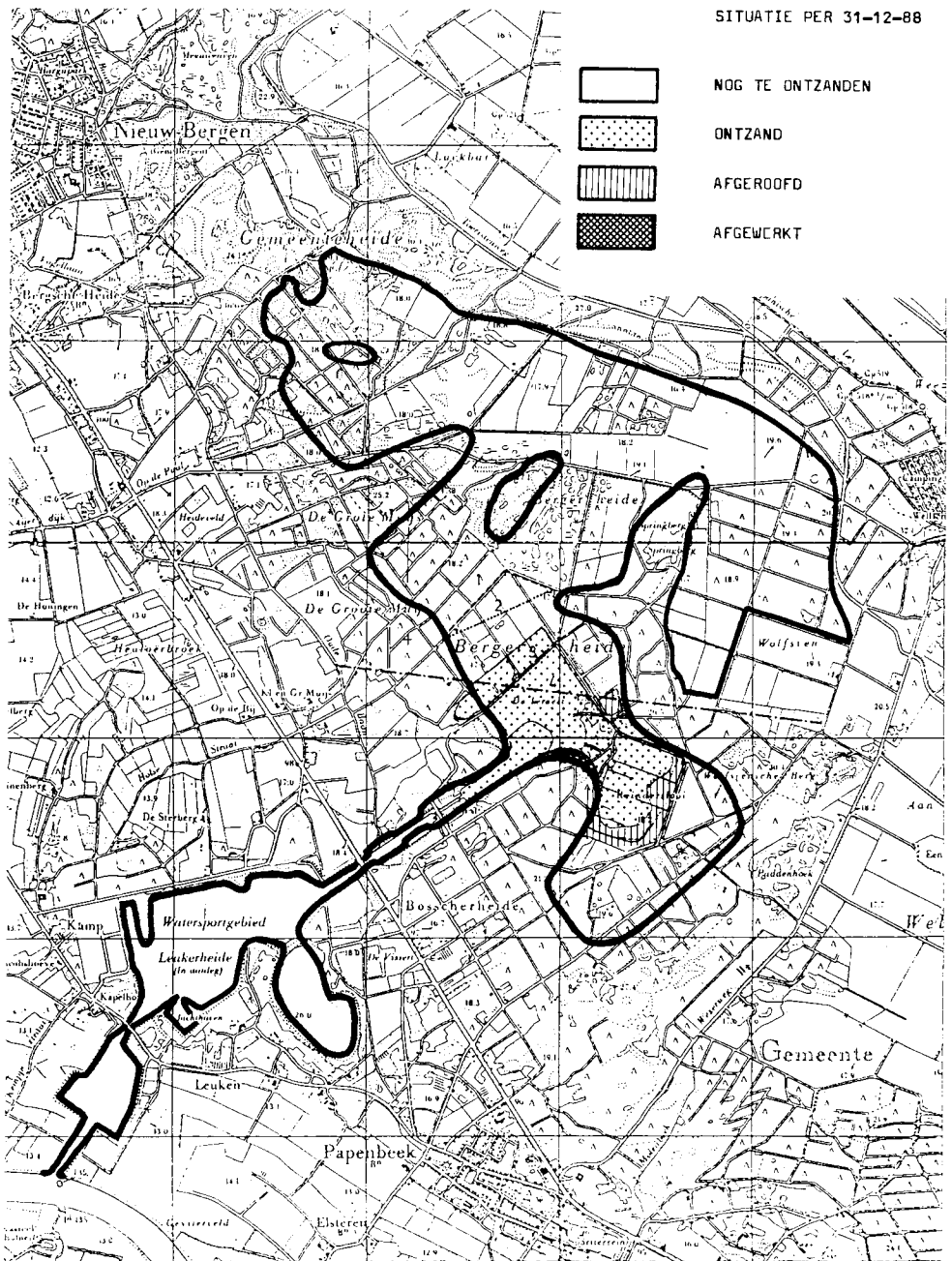

Fig.1. De exploitatieomvang van het project Bergen/Bergerheide.